

Domaće novosti

Njeg. Vel. Kralj doći će u Trst
Javljuju iz Rima, da će 24. maja u Trst doći Njeg. Vel. Kralj Viktor Emanuel III. Toga će se dana otkriti novi veliki svjetionik nad Barkovljem: Taj je svjetionik ujedno i spomenik talijanskih pobjede. U Trstu je obrazovan odbor, koji vodi sve pripreme kako bi se kralj što dostojnije prima.

Vladina potpora Istri
Neki dan otišla je u Rim jedna komisija da na ministarstvu financija ishođi što bržu novčanu pomoć za razne istarske potrebe. Komisiju je vodio senator Chersich. Na ministarstvu su konferirali s on. Suvichem. Pored nekih drugih zajmova uspjelo je to komisiji dobiti 3 milijuna lira po 6 1/2% za javne gradnje pojedinih istarskih općina. Ta 3 milijuna lira razdjeliti će se ovako: 30.000 tinjanskoj općini, 83.000 barbarskoj, 430.000 koparskoj, 120.000 podgradskoj, 118.000 plominskoj, 25.000 žrnjinskoj, 106.000 općini Izoli, 1 milijun 500.000 puljskoj, 120.000 svetvinčentskoj, 250.000 Umagu, 150.000 Balama, 30.000 općini Vrtonigli.

Smrtna kosa
Stiže nam tužna vijest, da je dne 27. aprila o. g. u 6 sati na večer zaklopila svoje umorne očiće šest godišnja Milka Grakalić, kćerka Josipa i Luce rođene Lorenčin iz Medulina, koji sada stalno borave u Zagrebu. Bolesnicu su njezgovli u njeznoj teškoj bolesti naši vrijedni mladi liječnici iz Istre gg. Dr. Josip Peteh, Dr. Ante Svalba i Dr. Tomo Franković te zagrebački liječnici gg. Dr. Köhler, Dr. Singer i gospodja Dr. Prašek. Oni su nastojali i uložili sve svoje znanje, da bi spasili život maloj bolesnici, ali je bolest svemu proklosila i oduzela mladi život. Gospoda liječnici, koji Istrani toli zagrebačani, pokazali su svoju požrtvornost i razumijevanje siromašnih Istrana, što je vrlo hvalevrijedno.

Sproved pokojnice, koji se je vršio 29. o. m. u 4 sata pop. bio je nadasve gamuljiv, i rijetko se kada vidja toliko svijeta na sličnim sprovedima. Ovo je vrlo lijepi glas o našim Istranima, koji su i u Zagrebu sačuvali iste naše lijepe običaje i usrdnost.

Knjižice bivše austrijske poštanske štedionice

Pokrajinske poštanske direkcije marljivo rade na tome, da se pitanje uložaka u bivšu austrijsku poštansku štedionicu što prije i bolje uredi. Svake sedmice šalje se na ministarstvo 3000 knjižica na likvidaciju. Mnogo se knjižica još od 1924. nalazi u Beču na centrali. Cim se tamo ustanovi tražbina odmah će se pristupiti isplaćivanju. Drži se, da će se tekom mjeseca junija konačno sve urediti, tako da će, ulagatelji moći biti isplaćeni.

Kongres narodnih manjina
Novine pišu, da će se u Zenevi vršiti kongres ovoga proljeća kongres zastupnika narodnih manjina iz raznih država. Priprave se već vrše.

Gijene u trgovini na veliko — padaju.
Novine pišu, da u zadnje vrijeme cijene robe u trgovini na veliko vidljivo padaju. Ustanovilo se je, dapače, da su cijene pale već za 20 posto ili za jednu petinu od dosadašnjih cijena. To je zato, jer se u posljednje vrijeme lira digla, no, još ne opaža, da bi i cijene u trgovini na malo padale, nego se drže na svojoj staroj visini.

Vinska ljetina u 1926. g.
Juljska Krajina je vinorodan kraj. Tako je u godini 1925. u ovim našim krajevima urodilo svega ukupno 329 hiljada hektolitara vina. No lanjska je vinska ljetina bila vrlo slaba, jer opazamo po statistici, da je u Juljskoj Krajini urodilo samo 194.000 hektolitara vina. Kako vidimo mnogo manje nego 1925. No, tako je bilo u svoj Italiji. Svagdje je lani vino slabo urodilo.

Veliki študentski zbor u Gorici.
Dne 18. o. m. nagnuti će u Gorici veliko mnoštvo študenata sa svih univerza Italije. Računa se da će ih zajedno biti oko 10 hiljada. Sa študentima će doći u Goricu i generalni tajnik fašističke stranke on. Turati, a također drugi nekoi članovi fašističkog direktorijuma. Održavati će se razne važne ceremonije.

Sjedinjena istarska fašistička federacija.
Dne 6. o. m. održala se je u Puli sjednica istarske fašističke federacije. Na toj su sjednici odbornici zaključili,

da se mora pristupiti što skorijem obaranju cijena živežnih namirnica. Lira se je digla, a cijene u Istri još ne padaju. To tako ne smije ostati, jer je vlada zaključila, da se cijene moraju sniziti.

Osim toga se je na toj sjednici govorilo i o promjeni slavenskih prezimena u Istri. Sastavljene su upute, koje će se dati svim fašijama u Istri, kako moraju u tom pogledu postupati.

Kubanski Kozaci.
Tako se zove jedan pjevački kor sastavljen od samih ruskih Kozaka. Ti Kozaci pjevali su do sada po svim državama i svagdje se je svijet divio slavenskoj pjesmi, koju oni u zboru izvanzredno lijepo pjevaju. Ove sedmice došli su Kubanski Kozaci u naše krajeve, te će pjevati na pozornicama u Gorici, u Trstu, u Puli i na Rijeci.

Zaplijena «Istarske Rijeci».
Zadnji broj našega lista bio je zaplijenjen.

Javljamo našim dopisnicima, da su tom zaplijenjenom broju bili dopisi: Iz Rijeke, Opatije, Australije, Sv. Martina, Veprina, Roverija, Rovinjskog sela, Doline Mirne, Roča i Žejana. Uvodnik je bio posvećen bpkop. Vinku Kisiću, glavnom uredniku splitskog «Novog Doba», koji je pred kratkim umro.

Visokoškolski i vojna dužnost.
«Informatore della Stampa» doznaje, da je ministarstvo vojske udovoljilo molbama, kojima su molili neke študenti iz naših pokrajina, što se nalaze na univerzama u inozemstvu, da im se odgodi dan za ulazak u vojsku dok ne svrše studije tekuće školske godine, to jest neka im se dozvolji, da uđu u vojsku s godištem 1907. — Ministarstvo im je odobrilo dopust od 3 mjeseca. Još je vrijeme za ulaganje molbi. Oni, kojima se molba odobri morati će pod oružje 23. julija o. g.

Spomenik palim u Zadru.
Zadar se sprema već više vremena da podigne jedan dostojan spomenik svima onima, koji su pali kao dobrovoljci u ratu za oslobođenje. Ta je namjera izazvala veliko odobravanje u fašističkim redovima. Novine pozivlju narod da novčano podupre ovu akciju. Spomenik u Zadru mora biti oltar palima za svetu slobodu i narodne zahvalnosti onima, koji su dali svoje živote na oltar domovine.

Jodanaesta stoljetnica rođenja Sv. Cirila.

Dne 6. o. m. pada jodanaesta stoljetnica od rođenja sv. Cirila slavnoga apostola Slavenstva. Toga se je dana u rimskoj crkvi sv. Jeronima pjevala svečana misa, a nekoi obred vršili su se u staroslovenskom jeziku. Dok se inače obilježnje svetaca ne slave posebnim ceremonijama, papa je ovoga puta proslavu sv. Cirila iznimno dozvolio. To je znak, da je papa imao obzira prema Slavenima, a to će se opažati, da je on u posljednje vrijeme svoju politiku prema Slavenima promjenio u neki bolji smjer.

30 milijuna za zemljopojedjelcima.
Istarski poljodjelci su od uvijek a naročito u zadnje vrijeme u velikoj oskudici novca, pak im s toga razloga gospodarstva iz dana u dan vidljivo propadaju. Da se tome zlu bar donekle doskobi «Istituto Federale per il Risorgimento delle Venezia» stavlja na raspolaganje raznim gospodarskim i zadrudnim zavodima naših krajeva 30 milijuna lira, da se razdjeli u obliku zajma s interesom od 5 1/2% među poljodjelce. Rok zajma može trajati 5 godina. Zajam će se moći dobiti samo za obavljanje gospodarskih poslova, za sijanje, za uređenje zemljišta, na navodnjavanje, za izgradnju gospodarskih zgrada, bunara, zidova i ograd, za sadnju uljika, murava, vinograda itd. Potanje informacije o zajmovima daju razni gospodarski zavodi i zadrugae, jer će o tome dobiti izravne upute.

Borba protiv sušice.
Poznato je da u Puli postoji jedna zadruga, kojoj je zadaća, da se svim mogućim sredstvima bori protiv jednog teškog zla, koje bje naše krajeve, to jest protiv sušice. Ta se zadruga zove «Consorzio antitubercolare» a predsjedja joj senator Chersich.
Dne 6. junija ove godine ova će zadruga pomoću svojih saradnika po svoj Istri držati predavanja o tuberkulozi, osnivati će se u pojedinim selima odbori za boj protiv tuberkuloze i sakupljati će se milodari.

IDENTITETNE LEGITIMACIJE

Ova je isprava veoma važna za svakoga onoga, koji želi, da u miru i bez smetanja ide na kraći ili dulji put izvan svojih mjesta, pak se za to opet vraćamo, da našim ljudima dano neke upute o njoj. Ima još mnogo naših ljudi, koji nisu tu legitimaciju učinili. No, bilo bi dobro, da si je dobave, jer će im trebati, a može se napraviti na općini do 30. junija, jer je rok produžen. Od 30. junija dalje pošteći će karabinjeri da pitaju putnike na putu legitimaciju, a koji je nema, može da ima nepriklad. Bolje je, dakako, za onoga, koji si je legitimaciju prije napravio, jer će na miru putovati, ako mu je to potrebno.

Mnogi se naši ljudi uznemiruju zbog toga što ih je općina prisilila, da na legitimaciju otnsu prst.
Ljudi se zbog toga nesretnog otiska prepiru po općinskim uredima, a i jedan se drugom tuže. Jedni imaju otiske, a drugi ih opet na legitimacijama nemaju, i ako im je legitimacija jedna te ista općina izdala, i ako ti ljudi nisu ni pošto po državu opasni, nego su poštani, mirni i radini državljani. To otiskavanje prstiju naredjivale su općine prije dok nisu još dobro razumjele vladino naredjenje. Da našim ljudima bude jasno što općine smiju, a što ne smiju u tom pogledu činiti, donasmo ovdje sadržaj jedne okružnice, koju je gorička prefektura poslala svim općinama. Te odredbe vrijede jednako za sve općine, ne samo za goričke, jer ih je vlada odredila. U toj okružnici razabiremo, da

samo sumnjivi i opasne osobe moraju utisnuti na legitimaciju prst. Mnoge osobe otiskaju prst samo ako to izričito same žele. Ne znači, da je osoba opasna u smislu 3. člana zakona javne sigurnosti, ako je na legitimaciju samo otisak prsta bez ikakve druge opaske. Ako je na legitimaciji uz otisak i jedna pismena opaska, da je legitimacija izdana u smislu 3. člana zakona javne sigurnosti, onda istom znači, da je osoba sumnjiva i opasna. Osim toga gorička prefektura preporuča svojim općinama, neka svim osobama, koje traže legitimaciju, preporučiti, da otnsu na nju prst, jer će tako legitimacija biti bolja, a ne će im to ništa škoditi.

Dakle kako iz toga vidimo, otisak prsta bez posebne pisane opaske ne znači ništa slaboga, no praksa nas uči, da organi javne sigurnosti ne gledaju najbolje one, koji na legitimaciji imaju i sam otisak prsta. Ali osim toga vidimo, da općine ne smiju narediti svakome otisak prsta. Prst na legitimaciji otiskava se samo u smislu zakona javne sigurnosti ili svojevrijedno, a ni pošto nisu dužni otiskavati prst nesumnjivi i poštani ljudi.

Neka se toga naši ljudi drže, pak neka, u slučaju, da općina od njih traži neprazdan otisak prsta to općini rastu-nuće.

Ako neko nema identitne legitimacije može se dok si je ne napravi legitimirati s kakvim drugim dokumentom, a osobito preporučamo našim ljudima, da nose sobom kakav dokument s fotografijom. Ako neko posjeduje

orožni list ili kakav drugi dokument izdan od državne vlasti

kao što je na primjer željeznička knjižica, putnica za inostranstvo, iskaznica Željezničke milicije itd. može uvijek da se s tim dokumentima legitimira i ne treba mu identitne legitimacije. No buduci ista malo stoji dobro je napraviti si i nju.

Identitetnu iskaznicu moraju imati svi putujući trgovci, vratari, čuvari magazina, radnici raznih poduzeća, tvrdka itd.

Od 30. junija dalje.
Tražiti će se legitimaciju od svakoga, koji dođe u jedan hotel da prespava, od svakoga, koji bude htio da sklopi jedan trgovački posao, s trgovcima ili komisijonarima s raznim dragocjenim predmetima, starinama ili eksplozivnim materijalom. Svratišari ili hoteljeri morati će u knjigu zapisati ime i prezime svake one osobe, koja dođe u hotel, a uz to će zapisati i općinu, koja je toj osobi izdala identitetnu legitimaciju. Isto tako morati će zapisati u svoje knjige i svaki trgovac s oružjem, prahom i dragocjenim stvarima.

Strani državljani
mogu da se legitimiraju također i sa svojom putnicem na kojoj je fotografija, te ne moraju imati identitetnu legitimaciju. Mogu je ipak dobiti ako žele, jer općine imaju nalog, da je i njima izdaju na temelju 159. člana novoga zakona javne sigurnosti.

Ženske
moraju jednako kao i muškarci imati legitimaciju. U naredbi nema nikakve razlike između muškarca i žene, jer se tamo govori samo općenito o osobama, razumjeva se dakle i ženske.

PRED PULJSKIM TRIBUNALOM

Bratovbojstvo u Žejanama.
Proše su sedmice odgovarali pred puljskim tribunalom dva mlada seljaka iz Žejana, Antun Marmelić, star 26 godina i Josip Turković star 23 godina. Oni su bili optuženi, da su 6. marča 1926. ubili Matu Marmelića, brata optuženog Josipa. Bratovbojstvo spada među najteže zločine što se uopće mogu zamisliti, a svakome, koji je za taj zločin čuo, moralo je srce i duša od groze i gađenja da uzdrhće.
Antun Marmelić htio je u Ameriku, On je o tome govorio s Turkovićem i oni su

se sporazumjeli, da će u Ameriku zajedno samo treba prije, da neke stvari uradi. Turković je pri tom savjetovao Marmeliću, neka prije odlaska ubije svoj brata Matu, pa će si tako osigurati njegov dio imanja. Dogovoreno i učinjeno. Oni jedne večer lijepo namame Matu iz kuće, te ga iz sjeđe u tami ubiju udarcima sjekire u glavu. Iza kako su ga iznervirali metnuli mu na šesir papir, na kojem napisao je: je on sam svojevrijedno otišao u smrt, te se bacio u lokvu, koja je oko 200 metara udaljena od sela.

Rasprava je bila kratka, jer se optuženici nisu mogli nikako obraniti, jasno je bilo, da su zločin počinili svjesno i promisljeno iz dvoran zločinačke namjere. Sudbena je vlada bila puna ljudstva, koje je došlo da vidi ova dva strašna zločinca, koji su na tako laki način, da se radilo o janjetu, ubili nevinog čovjeka. — No kazni nisu izmakli: osuđeni su obojica i to svaki na 30 godina tamnice.

Gregor Ruzena iz Vodica optužen, jer je namjeravao zapaliti kuću.

Poslije gornje rasprave vodila se je pred puljskim tribunalom rasprava protiv Gregora Ruzena iz Vodica. On je optužen, jer je namjeravao zapaliti kuću Tereziji Poropac-Kibarčić. Ona je dođuse zaprijetila širenje požara odmah. Ruzena je bio riješen, jer se je dokazalo, da on požar nije pokušao u normalnom stanju. On nije znao što čini, a nepokon ni učinak požara nije bio velik, i ako je mogao da bude opasan za osobe, koje su u kući spavale. Ruzena je sretno prošao, jer nije osuđen ni malom kaznom.

DOPISI

IZ DOLINE MIRNE.

Naš pođestat i mi seljaci.
Imamo novog načelnika naše velike općine. Dosadašnji naime općinski komesar gospodin Piero Zetto bi imenovan pođestatom, a pred kratkim je ustolichen.
Gospodin pođestat znađe već dobro, da gradić nije cijela naša prostrana općina. Gradić broji oko 17 stotine glava, a nas u okolici gradja imade skoro samo seljaka oko 100 hiljada. Mi smo svi posjednici. A valjda nešto važimo i vrijedimo. Vrijedimo, jer davamo Bogu što je Božje, a kralju što je kraljevo. I mi vani smo dakle državljani. Ne će zato pogriješiti naš novi gop. načelnik, ako ne samo jedno, nego oba svoja oka baci na čitavu okolicu, pa da se osvjedoči o našim potrebama i seljovlajma.

Nako je u gradu kazao, da mi seljaci nemo živimo i da imamo svega, pa razumije se, možemo lako da plaćati sline poreze i kamate. Tko ovako govori, govori iz zlobe ili je slijep; svakako on nije naš seljaki prijatelj. Mi želimo, da bi gop. pođestat pozvao za svoje savjetnike nekoliko nas izvanskih posjednika, da dozna tako za istinu i za pravo naše gospodarsko stanje. A uvjerit će se: zo nam je. Mi seljaci nazadujemo i propadamo; već no možemo naprijed. Već radi toga dužnost će biti gop. načelnika, da uzastojti nama poći na ruku u našem nastojanju, da se gospodarski uzdignemo i dignemo, jer siromah nikomu ne koristi, a svakomu škodi.

Zato će gop. pođestat zaista sve pomisljeti, da seljastvo i poljodjelstvo dignu, i da sve odstrani što sprečava razvoj i podignu naše gospodarstvo. I mi seljaci dobro znamo, da je poljodjelstvo temelj države i čovjeka i da bez trgovca čovjek može ipak naprijed, ali bez nas seljaka nikako.

Na srcu nam je još općinski dug. Govori se naokolo, da je visok. Mi ga seljaci nismo učinili, niti je učinjen u naše dobro. Zato će se gop. pođestat pobrinuti, da ga mi neđužni seljaci ne platimo. Dosti i preveć amo i onako opterećeni raznim taksumama i porezima. Imamo puno drugih tužba i želja, za koje će doznati od nas na drugi način.

Lijepo je od gop. načelnika što dolazi u naša sela da sasluša naše želje.
U općini se opaža neki preokret na bolje.
Više općinara.

IZ SVETVINENATA

Kako je kod nas?
Malo vam pišemo, tako da izgleda, da je Svetvinčestina najzpušteniji kraj u Istri. No, nije baš tako. Mi na primjer imamo općinu sigurno ljepšu nego u Pazinu, gospodin pođestat ima svoju sobu, tajnik svoju, ostala 2 pisara svoju, a još ima u njoj i drugih osoba za rezervu. Kako vidite naša nova općinska zgrada uređena je vrlo moderno. Pa ne samo da imamo općinu u red, nego je i sve drugo kod nas kako treba. Imamo popa, imamo oružnike, a imamo bogine i dječijara.

Čitamo u novinama o promjeni prezimena, pak se pitamo, što će od naših biti, jer mi znamo, da su u našem kraju jedino naša prezimena. Kod nas smo svi Štokovići, Bilici, Petrovići itd. A znamo, da su nam ta prezimena nosili još u davnoj starini naši djedovi.

Napokon nam je sv. Marko donio što i prošetnu kišu. A mi se sada lačamo našeg teškog posla, sve bez razlike, i muški i ženske. Treba da radimo želimo li preživjeti ova teška vremena.
Rezanac.

IZ ZAGREBA.

siročadi. - Narodne zaštite. - Zagrebi zbor. - Mariborski Slovenci u Zagrebu. - Spomen na Zrinske i Frankopane. ... narodna zaštita, savez više društava za tu sirotinju, naročito djece i mladeži...

IZ RIJEKE.

Prvi maja. - Kako je negda bilo. - Najedna zaručnica. - Ne će da se zene. - U vatri se poznaju - prijatelji. - One tri. ... Ima već nekoliko godina, otkad čovječanstvo ulazi s nekom strepnjom u najljepši mjesec u maj...

jednička opasnost. Zato ja se ne bojim ni Kineza ni Indijaca, jer sam duboko uvjeren: da bi se u času, kad bi oni žuti ljudi htjeli da udare na Evropu, svi evropski narodi našli u slozi i prijateljstvu gotovi da zajedničkim silama brane svoj stari svijet. ... Steta od one vatre ogromna je: neki vele, da iznosi cijeli milijun lira.

Franina i Jurina

Jur.: Jurino, ti ki sve znaš, povej mi malo, ča će to reć: Missisipi? Jur.: To su dve besedi: jedna je - misli, a druga je - sipe. ... Jur.: Na mesteh je široka, koliko je visoka naša Učka. Jur.: To mora bit jedna od najvećeh rečica na svete. A smo mi pasali preko nje?

Razborita majka

je ona, koja daje svojoj djeci Cacao de Jong's, da ih uzgoji jake i zdrave. Taj je kakao provrnsno oporavno sredstvo za djecu, starce i one, koji se oporavljaju od bolesti.

IZ VODICA

Djevojčica našla vjeranu smrt u bunaru. Ponovno se laćamo pera, jer smo primorani, da vam se javimo, ali i opet moramo, da vam se tužimo. O, briži mi istarski seljaci, nikada u našu dragu novinu ništa veseloza ne javljamo, uvijek se samo tužimo. Takvu nam je Bog sudbinu zapisao. ... Pred nekoliko dana dogodilo se je kod nas jedan slučaj, koji nas je veoma sve nas seljane prestrašio.

Zagrebački Zbor je i ove godine priredio i T. V. - 8. V. svoj ubodicačni prosljetni jam. Ovaj put su izloženi automobili, godišarski strojevi, radio aparati i artikli za priredje t. j. razne vrste ugljena. Ovi ubodicačni sajmovi, koje priređuje Zagrebački zbor od nekoliko godina unatrag svake godine, znače u privrednom životu Zagreba mnogo. Na tim sajmovima sudjeluje uz pmaču privredne iz cijele države i vanjska industrija i to gotovo iz svih evropskih industrijskih središta. U tom nastojanju Zagreba pokazuje se jasnom njegova težnja da, što jasniji privrednim napretkom. Kao glavni Zagreb je poznat i izvan granica države, a među gradovima Jugoslavije zauzima odajna bez konkurencije u trgovanom i industrijskom pogledu prvo mjesto. To dokazuje i ovaj proljetni sajam, za koji novine donose da je neobično uspješno. Na stotine interesatna dolazi dnevno iz Slavje Jugoslavije da si na zboru nabave potrebni izložene artikle.

Prošle nedjelje posjetila je Zagreb oveća grupa mariborske inteligencije (oko 100 osoba), da si u njem razgledaju sve znamenitosti i ljepote. Na stanicim im je bio priredjen lijep doček. Gosti su bili u kazalištu, muzejima; položili su vijenac na grob Jurida Starčevića i pred spomenom na Zrinske i Frankopane. Slovenci su odusevljeni stavili Zagreb i veselo se vratili u Maribor, kamo su pozvali Zagrepčane da im zvrzate posjet. Veze između Slovenaca i zvrzate time dobivaju na srdačnosti, a to je samo nastavak onih međusobnih dobi i prijateljskih veza, koje su jedni od drugih od uvijek gojili.

Dne 30. IV. se održavao pomen na mučeničku smrt bana Petra Zrinskog i kneza bana K. Frankopana u Bečkom Novom mjestu 30. aprila 1671. Njihove porodice su u svoje vrijeme namočnije hrvatske seljačke porodice. Petar je potomak slavoljubičke porodice Zrinskog - sigetskog linaka. Ova dva velika trebalo je pogurati, da bi se Hrvatska dokraj skrčila. Iza njihove smrti puno je bečki dvor svoje vrzane blagaje iz riznica Zrinskog i Frankopana. Loza ovih buntovnih plemenitaša zamire odmah nakon njihove smrti. Trealo im je satrvi svaki trag. Banicu su Kaurinu odveli u Grac poslije katastrofe i bijedi i mevolji rastavljena od djece sirom tu umire. Sin Petrov - Antun Ivan potudio je od zlostavljanja i boli nad tragičnom sudbinom. Dvije mlade kćeri Zrinskog umru u samostanu, kamo jednu od njih Zorku silom odvedoše Austrijanci. Helena udata u Madjarskoj, umre u progonstvu u Turskoj. Zrinski i Frankopan dopravljeni su 2019. god. velikim slavljem u Zagreb i kod njih dana počivaju u zagrebačkoj katedrali. Kćerki Petrovoj, koje sahranjene u jednom manastiru u Capovu u Koruškoj, ovisle braća hrv. Zrnjaci još ove godine postavili nad grobnicom spomen-ploču. Pomenato je, da su braća Nikola i Petar Zrinski, Petrova žena, baka Katarina pa K. Krsto Frankopan bili osobiti prijatelji knjige, jer su i sami napisali za ono doba lijepe pjesnička djela, i tako ostavili uspješnu kao pjesnik i pjesnik Fran Krsto Frankopan bio je pjesnik, pa je i svojoj svojoj pjesmi rekao da: ... Navičnik on živi, ki zgine postenoj. A. R.

Ja sam rekao, da ne bih dal. Meni je ipak žao, kad pomislim kako današnji mladi svi svet hieži od ženidhe. Citam naime, da se je u Beču prije šest godina vjeptalo trijedret tisuća parova, dok ih se je lani vjenčalo samo 16000. To je zlo: gdje nema ženidhe, nema obitelji, gdje nema obitelji, nema urednog života, a gdje nema urednog života, ondje su ljudi kao životinje. Jeste li čitali, što se je nedavno dogodilo u našem gradu? Neki sofer išao je noću po gradu, sreo nekakvu djevojku i silom ju je občestio. Za takove zločine odmjerejena je prazakon kazna do deset godina teške tamičnog svim izlozima može da čitate: „Snižene cijene“ - i „Popust od 20% do 30%“. Ne, djetinj, nije tako težak, kako se misli. U nedjelju, 3. o. m. imali smo na Rijeci vater, kakove već dugo ne pamti niko. Oko pet sati poslije podne počelo je da gori ogromno skladište ugljena, što se nalazilo na zoni lištu, koje je prije pripadalo koludnicima. U tren oka vatra je zahvatila i susjedna skladišta drva i sve okolne barake, tako da cijeli onaj predjel pregariste. Vatrogasci dan mah postao ušao ali bili su preslabi, čini ih su što su mogli ali bili su strahotni, pa su sami svladali svu onu strahotu, pa su pozvali u pomoć susetke vatrogasce, koji su odmah došli na mjesto požara i je su ogromnom štrcaljkom postavili na dnom se ogromni rječnik kolegaim. raspolagajući jedne i druge vatrogasce. Kako gledajući jedne i druge vatrogasce, kako se lijepe postizali mislio sam u sebi, kako bi se lijepe postizali sve bolje išlo, kad bi posvuda na svijetu živjeli kao braća, pazili se i poštivali. Željeli kao braća, dođe moj, hoće li kada, hoće li kada? Mislim, da hoće, ako ne prije, a hoće barem onda, kad nas teta potreba bude ko barem jedne drugima u naručje. Nema zavrti, koje će tako da zbizi ljude, kao za-

Tko su bili Giuliani? Došli su iz Rima u Trst godine 1000. To je bila najstarija i najplemenitija porodica, koja se je ovdje nastanila. Friedrich Barbarossa je pod datumom Landavia 2. maja 1152 pripoznao tršćanske Giuliane da potječu od rimskog cara Didija Giuliana, Imperator Ferdinand prvi im je dozvolio da si drže svoju carsku stražu. Članovi ove porodice obavljali su velike časti kao suci, vojskovođe, visoki crkveni dostojanstvenici i diplomate. Zadnji potomak ove porodice bio je poznati filozof Anton Giuliani, koji je živio 1785 i koji je stupio u rodbinske veze sa poznatim tršćanskim patricijima de Marazzi. Danas jedina ULICA u Trstu nosi naziv GIULIANI, a nalazi se u Sv. Jakova kraj crkve, gdje je slovenska škola i pod brojem 42. Na daleko poznata i znamenita ljekarna Castellanovich, koja proizvaja najbolje ljekarske specijalite, energična sredstva za oporavljanje, čišćenje krvi i druge ljekove za domaću uporabu.

Ortopedijski Institut A. ZECCHI Via Roma 31 - TORINO - Primo piano nobilitate Aparat Zecchi ozdravljuje ERNIJU (KILU) Pozvano potvrđivanje jedne ugledne gospođe. „Za javnu istinu, moram, gosp. Zecchi, potvrditi da mi je aparat kojeg ste mi Vi poslao, bio draga utjeha, jer mi je ozdravio erniju koju su mi druga sredstva bila još više pogoršala. Ovlašćujem Vas, gosp. Zecchi, da učinite s mojim pismom i slikom koju vam šaljem, ono što Vi želite. D'ALPAOS SALUTE Garna D'Apago (prov. Belluno). Javljamo, da će ovaj koristan aparat biti prokusan od ortopedika A. ZECCHI i njegovih vještih pomagata u slijedećim mjestima i svratištima: Gorica: u subotu dne 21. maja u svratištu „Al' Angelo d'oro“; TRST: u nedjelju dne 22. i ponedjeljak dne 23. maja u hotelu „Moncenisio“; Pizan: utorak dne 24. maja u svratištu „Città di Trieste“; Pula: u srijedu dne 25. maja u svratištu „Albergo Roma“; Pula: u četvrtak dne 26. i petak 27. maja u hotelu „Miramar“; Postojna: u subotu dne 28. maja u svratištu „Paternosti“; RIJEKA: u nedjelju dne 29. i ponedjeljak 30. maja u „Albergo Riviera“; Monfalcone: u utorak dne 31. maja u „Albergo al Cervo“.

Jur.: Ni sa svem svega — ma mu ni ni puno bolje. A da nisu htjeli vajer on veli zid?

Jur.: Zaš su ga htjeli? Zato, da se voda razleže na drugu stran, kade su sama polja i njive.

Fr.: I tu mora bit škodli!

Jur.: I kakove! Ovo leto je strašno lepo urodil bumbak. Zemlja ga je bila puna. Ravnice kako more široke, a sve pune Božjega blagoslova. I sve je to moralo pod vodu prit, samo da se spasi grad Orleans.

Fr.: A ča su oni brižni kmeti?

Jur.: Nisu pustili, da njim ruše zid, ki na jednoj strani i drugoj jako močno brani njihova polja. I već su se stavili, kako da te s puškama obrani svoje.

Fr.: A voda?

Jur.: Voda je još bila nekoliko stotina kilometar dugo. Trebe i njoj nekoliko vremena, dokle dole pride. I dotle su se oni pravdali: te l' porušit on zid, ale nete!

Fr.: Bože moj, to ti je već puti tako!

Jur.: Tako je bilo i tamo. Voda teče z dolu, još dan dva, pak će nahrupit na grad — to svi znaju, ma to sve ne pomaže: oni se svejedini pravdaju i jedan drugemu prete i sve tako. Nekako je tako bilo i va Carigrade, kad su još tamo zapovedali Grki. Svi su va Carigrade znali, da je Turčin na vratih i da je već sva zemlja okole njihova, ale to sve ni koristilo: Grki se mej sobum svajali i jedan drugemu znerali: ti si liberalac, ti si radikalac, ti si ovo, ti si ono — dokle nisu jedan dan nagrnuli va grad Turki i podavili Grke, a na crekvu Svete Sofije obesili Muhamedovu banderu. Ki ne će brata za brata, ta će tudjina za gospodara, to je stara beseda, ka bimo morali svi pomalo zabit va glavu.

Fr.: A ter je tako! Pak ča je napred, bilo?

Jur.: Ča va Carigrade?

Fr.: Ne, nego va onem Orleanse.

Jur.: Zid su razbili, ma voda je svejedini prišla va grad, i tamo ima strahovite škodi. Brižan svet!

Fr.: Ma ter je tako! A ja ki sam jedanput misel, da je pul nas najhuje i da čovek po svete lahko dobiva svoj kruh, a i, pišćeni da mu pećeni lete v usta. A ča te sada oni ljudi?

Jur.: Počekat te, da pade voda, pak te opet počet kopat i sadit.

se bave nijednim od zanata, navedenih u čl. 122., ako nemaju za to dozvolu sa strane kotarske sigurnosne oblasti.

Prigodom svečanosti, sajmova, vašara i drugih javnih sastanaka, može i mjesna sigurnosna oblast da da strancima dopusnicu.

Izdavač, direktor i odgovorni urednik:
IVAN STARI
Tisak: TISKARA „EDINOST“ U TRSTU.

Priposlano

Pred par mjeseci pomanjkala mi je jedna bedevija (kobila), stara 6 godina, obećajem

L. 500.— (pet stotina) nagrade onome koji mi javi, makar pismeno, gdje se nalazi i točan naslov sadašnjeg vlasnika. Sumnja se da je prodana u Istri ili na otoku Krku.

Ako koji o njoj što znađe, molim da mi piše na slijedeći naslov:

Hronič Aleksandar - (Macelati)
Chiunsi p. Lussinpiccolo, Istr.

Uredništvo odgovara samo u toliku, koliko zakon zahtjeva

Kršansko društvo za štednju i zajmove u Kršanu registr. zadruga na neograničeno jamčenje

POZIV

redovitu glavnu skupštinu

koja će se održavati u Kršanu dne 22. maja u 10.30 sati prije podne.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika zadnje glavne skupštine.
2. Čitanje izvješća o zadnjoj reviziji.
3. Odobrenje društvenih računa za god. 1923. do uključivo 1926.
4. Izbor upravnog i nadzornog odbora.
5. Slučajnosti.

Opaska: U slučaju da u rečeni sat ne bude prisutan dostatan broj članova držati će se skupština pol sata kasnije bez obzira na broj prisutnih članova.

VAPNO prodaje se u Krkažu blizu Roča od 25. maja do 5. juna. Cijena 15 lira kvintal. Vozom se može do samog mjesta, gdje se vapno prodaje.

Novi zakon javne sigurnosti

GLAVA V.

O terbičarskim i o nekolicim vrstama preprodavalaca.
Čl. 122.

Izuzev predpise ovog zakona za obilaznu prodaju oružja i olednog alata, te alkoholnog pića, obilazeci ne smije se vršiti zanat prodavaoca ili raspavača stine robe, živeža ili pića, tiskavnica ili narise niti zanat komedijaša, pjevača, svirača ili gusica, javnog poslužnika, nosača, knjižara, šofera javnih automobila, brođara, laštioća obuće i elično, a da dotični nije prehodno upisan u posebnom registru kod mjesne sigurnosne oblasti, koja mu o tome izda potvrdu.

Upis nije podredjen uslovima predvidjenim u čl. 10. niti uslovu čl. 11., slobodno je pak sigurnosnoj oblasti da odbije upis onim osobama, za koje drži, da mogu to zlorabiti.

Zanat čarlatana je zabranjen.

Čl. 123.

Upisati se ne smiju one osobe, koje nemaju identitetne karte, a odbiti se može upisivanje mladim od 18 godina, kad su sposobni za drugi posao, te već kažnjenim ili opasnim osobama.

Čl. 124.

Vodnici, tumači, glasnici i planinski nosači moraju imati dopusnicu okružne sigurnosne oblasti.

Osim u slučajevima u čl. 10. dopusnica može biti uskraćena i onom, koji je bio osuđen radi prekršaja protiv čudoredja.

Dopusnica može se dati samo onima, za koje je ustanovljeno, da su tehnički sposobni za obavljanje poslova.

Čl. 125.

Stranci, s izuzetkom onih Talijana, koji su strani državljanji, ne mogu da

KURJE OČI

(kale)

liječi brzo i uspješno mast

Farmacia Sponza

TRST - Via Tor S. Piero 10 - TRST

Čuvajte se patvorina!

Mast Ryn možete dobiti u svim ljekarnama.

KRUNE

plaća uvijek nekoliko cent. više nego drugi

ALOIZU POVH, Piazza Garibaldi 2 prvi kat

Pazite na naslov! Pazite na naslov!

NAJBOLJE VRELO!

Kod nakupa ljetne i zimске robe (odjele) svih vrsta cipela, klošaba, kapa, košulja, lisobrana, kravata, linog sirova, svih vrste plašna za kožite i odjele, te pokračatva svih vrsti i cijelona, obratite se na jedino domaće i najjeftinije vrelo

M. KOREN & Co. - PAZIN

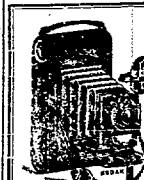
(Cesta pred predšćem)

SMILAJOD

izvršno je sredstvo protiv arteriosklerose, reumatizmu, teškom disanju, kašlju i kataru, uspješno sredstvo za očišćenje osobito preporučljivo za osobe stare preko 50 godina.

Dobiva se samo u ljekarni

CASTELLANOVICH, TRST
Vlasnik F. Bolaffio
Via Giuliani 42 (Sv. Jakov).

fotograf Matko Gortan u Pazinu
preporuča sl. općinstvu mjesta i okolice svoju **fotografsku radionu**
Izdatje lica srebrnorne fotografije po kriterijum kao i poželjan vrstama, te predava sile (jagradiment).
Fotografije za putnike (pašaport) izgotovljuju u toku 1 sata.

JAVNA ZAHVALA

Svoj rodbini, prijateljima i znama, koji su našu neprežaljenu odnosnu sestru

Mariju Benčić

ispratili do preranog groba ili cvjetem ili kako drugičije iskazali joj svo posljednju počast, izrazujemo ovim našu najdublju i najusrdniju hvalu Bogu platio svima, a našoj nezabornoj pokojnici dao mir i pokoj!

U OPATIJU, u maju 1927.

Rascviljena obitelj.

NOVE GREDE I DASKE prodaje po najpovoljnijim cijenama Matej Bančić — Kršanci. p. Zminj (Gimino), Istra.

RADIOTELEGRAFSKI ZAVOD „A. VOLTA“ u Trstu, Via S. Francesco 31
Savjesno pripravljanje za postignuće diplome međunarodnog radiotelegrafiste. — Si mailim trudom sigurna kariera omladini obojega spola. Teoretički punkt daju specijalizirani profesori i inženjeri. Za počuku plaća se na mjesec 120 lira. — Jedan od najboljih zavoda u Krajevini.

AUTOMATSKI KLAVIRI
Za gostione - hotele
plasne dvorane
za kuću
HARMONIJ - KLAVIRI - PIANINI
prve poznate tvornice
POLLMANN & WEISS - STALLBERGER itd.
PLAČANJE NA OBROK
Isposudjuje - zamjenjuje - popravlja
Na zahtjev šalje besplatno kataloge.
Stabilimento Pianoforti Ing. R. Rosa - Trieste, Via Valdivia 24 - Telef. 746

DAJTE PREDNOST
holandeskom kakau
DE JONG'S
radi njegove izvornosti i izvrsne kakovće.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA
Telefon: 5-18 Podružnica u Trstu: Via XXX Ottobre, 11. Telefon: 5-18

PODRUŽNICE:
Gorica, Brežice, Celje, Maribor, Černomej Kranj, Ptuj, Logatec, Novomesto, Prevalje, Slovenjegradec, Rakov, Metković, Split, Novi Sad, Sarajevo

CENTRALA u LJUBLJANI
Dionička glavnica i pričuva:
60.000.000 dinara.

Bavi se svim bankovnim poslovima. Prima uloge na uložne knjižice, te ih ukamakuje sa 4%, a uloge na tekuće račune sa 5% netto. Za otkaz vezanih uložaka plaća postotke po dogovoru. Izvršuje burzne naloge i daje u najam sigurnosne kubijs (SAFES)

1927 Blagajan je otvorena od 9%-12% i od 14%-16 sati 72

„Voda Dell' Alabarda“ Castellanovich
Zaprečuje padanje kose te se preporuča posebno proti prhutu i za ojačanje vlasi, jer ima u sebi kinina. Boca po L. 6. U Gorici se prodaje kod Fiegla, Via Carducci 9.

Smilajod
izvršno je sredstvo proti arteriosklerosi, reumatizmu, teškom disanju, kašlju i kataru, uspješno sredstvo za očišćenje, osobito preporučljivo za osobe stare preko 50 godina.

„Glykol“ Castellanovich
je vrlo uspješno bezalkoholno sredstvo protiv oslabljenju živaca, općem oslabljenju, glavobolji, pomanjkanju teka i za ženske u slučaju neredovitog čišćenja. Cijena je boci L. 8-50. Za potpuno ozdravljenje treba 6 boca L. 45-50.

LJEKARNA CASTELLANOVICH
TRST, VIA GIULIANI No. 42
(kod Sv. Jakova) u blizini slovenske škole — Tramvaj 1.

E. PECENCO, TRST - VIA MUDA VECCHIA 3
(iza magistrate)
Strojevi za šivanje, vezenje i pletenje
Adler - Neumann - Junker & Ruh
najbolji za obitelj i obrt.
Ispravno podučavanje za vezenje. Patreština za stroj. Popravlja. Uspostava motornog pespera.
Stara 1868anska tvrdka, ustanovljena 1909.